МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Право в сфері ІТ»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 08 Право
спеціальність – 081 Право
освітня програма – Право

Кафедра права

Силабус склав(ла) доцент кафедри права, к.ю.н., доцент кафедри права Сергій ЗИЦИК

Силабус затверджений на засіданні кафедри права, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Право», протокол № 2 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Право» к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/1803

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Право в сфері ІТ»

Освітня програма	Право
Галузь знань / Спеціальність	08 Право / 081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 6 (денна); 8 (заочна)
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.ю.н., доцент кафедри права Сергій ЗИЦИК електронна пошта: s.zytsyk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Мета навчальної дисципліни «Право в сфері ІТ» – ознайомити здобувачів освіти з основними проблемами правового регулювання ІТ відносин в Україні; надати інформацію щодо нормативно-правових актів, які регулюють ці відносини; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці, навчити результативно використовувати здобуті знання.
Предметом дисципліни є суспільні відносини, пов’язані зі створенням, зберіганням, розповсюдженням та захистом інформації в електронному вигляді з використанням інформаційних технологій.

Завдання: Завданнями вивчення дисципліни “Право в сфері ІТ” є – ознайомлення здобувачів освіти з нормативно-правовими актами, що регулюють ІТ відносини; навчити застосовувати норми цієї галузі права на практиці.

Пререквізити: Інформаційні технології в діяльності судових та правоохоронних органів

2. Компетентності

СК09 — Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності

СК10 — Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного становлення певних обставин

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
Змістовий модуль 1. Загальна частина								
1	Тема 1. Загальні положення про Право у сфері ІТ	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
2	Тема 2. Суб’єкти ІТ права	2/–	2/–	6/9	10/9	МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
3	Тема 3. Правовий режим Дія-Сіті	2/2	2/2	6/9	10/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	
4	Тема 4. Поняття цифрового середовища. Мережа інтернет	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
5	Тема 5. Договірні зобов’язання у сфері інформаційних техноголій	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
6	Тема 6. Електронний документообіг. Поняття електронного підпису	2/2	2/2	6/9	10/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
7	Тема 7. Електронна комерція	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
Змістовий модуль 2. Особлива частина								
8	Тема 8. Веб-портал Дія	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
9	Тема 9. Електронні гроші. Криптовалюта. Віртуальні активи	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
10	Тема 10. Авторське право в сфері ІТ	2/2	2/2	6/9	10/13	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
11	Тема 11. Комп’ютерна програма, як об’єкт правової охорони	2/–	2/–	6/10	10/10	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
12	Тема 12. Інтернет-реклама	2/–	2/–	6/10	10/10	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
13	Тема 13. Охорона прав на комерційні позначення та об’єкти патентного права в мережі Інтернет	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
14	Тема 14. Доменні спори	2/–	2/–	6/10	10/10	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
15	Тема 15. Публічні закупівлі в системі Prozorro	2/–	2/–	6/9	10/9	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК09, СК10
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН6 — самостійна робота (розв’язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (60 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Загальні положення про Право у сфері ІТ

Поняття та характеристика Права у сфері ІТ. Сфера його застосування. Джерела Права у сфері ІТ. Співвідношення ІТ права та інших галузей права та галузей законодавства. Поняття та загальна характеристика інформаційних технологій.

Тема 2. Суб’єкти ІТ права

Загальна характеристика суб’єктів сфери ІТ послуг та суб’єктів сфери ІТ. Органи державної влади, які формують і реалізовують державну політику у сфері цифровізації. Фізичні та юридичні особи, як учасники правовідносин у сфері ІТ (замовники, розробники веб-сайту; власник веб-сайту і реєстратор; власник веб-сайту і хостинг-провайдер; власник веб-сторінок; автор інформаційних матеріалів; користувачі інтернету; споживачі телекомунікаційних послуг) та ін. ІТ компанія як основний учасник провадження діяльності у сфері інформаційних технологій. Види ІТ компаній. Види послуг, які вони надають. Працівники сфери ІТ (програмісти): правовий статус. Види «працевлаштування» в ІТ сфері.

Тема 3. Правовий режим Дія-Сіті

Поняття правового простору для ІТ-компаній Дія Сіті. Вимоги до резиденства Дія Сіті. Заява про набуття статусу резидента Дія Сіті. Переваги резиденства у Дія Сіті.

Тема 4. Поняття цифрового середовища. Мережа інтернет

Поняття мережі інтернет. Співвідношення понять «цифрове середовище» і «мережа Інтернет». Інтернет-сайт – як об’єкт інтелектуальної власності.

Тема 5. Договірні зобов’язання у сфері інформаційних техноголій

Загальна характеристика договорів у сфері ІТ. Договір про надання послуг - Service agreement. Договір (умови) про нерозголошення (конфіденційність) – NDA. Договори (умови) про неконкуренцію. Договори (умови) про передання прав інтелектуальної власності. Користувальницькі угоди (ToS). Угода з кінцевим користувачем програмного забезпечення (EULA). Договори на SEO-оптимізацію. Хмарні договори: Договір Software as a service (SaaS), Договір Platform as a service (PaaS), Договір Infrastructure as a Service (IaaS)
Договори на розробку програмного забезпечення: Agile, waterfall model та інші. Договори щодо збору даних про використання сайту - first party data, second party data, third party data.

Тема 6. Електронний документообіг. Поняття електронного підпису

Поняття, ознаки та характеристика електронного документа. Правове регулювання електронних документів. Види електронних документів. Електронний документообіг: поняття, ознаки, суб’єкти, сфера застосування, умови функціонування. Порядок відправлення, передавання та одержання електронних документів. Правове значення. Електронний цифровий підпис: поняття, види, значення, сфера застосування. Електронні довірчі послуги: поняття, види, правове значення.

Тема 7. Електронна комерція

Поняття електронної комерції та електронної торгівлі. Види електронної комерції. Функції електронної комерції. Правове регулювання електронної комерції. Учасники електронної комерції. Поняття та характеристика електронного правочину: предмет, сторони, особливості. Смарт-контракти. Порядок вчинення електронних правочинів. Комерційні електронні повідомлення, їх види. Особливості оферти і акцепту. Виконання електронного договору. Права та обов’язки сторін.

Тема 8. Веб-портал Дія

Поняття вебпорталу електронних послуг ДІЯ. Функціональні можливості Порталу Дія. Суб’єкти Порталу Дія. Структура Порталу Дія та його взаємодія з національними електронними інформаційними ресурсами, іншими інформаційно-комунікаційними системами. Перелік інформації та порядок її внесення. Порядок ведення Реєстру адміністративних послуг. Підсистема перевірки даних.

Тема 9. Електронні гроші. Криптовалюта. Віртуальні активи

Правове регулювання електронних грошей в Україні та ЄС. Поняття та ознаки електронних грошей, їх значення та правова природа. Види електронних грошей. Порядок емісії електронних грошей. Викуп та погашення електронних грошей. Правовий статус емітента та користувача електронних грошей. Договір між емітентом та користувачем: поняття та характеристика. Криптовалюта як продукт інформаційних технологій: поняття та ознаки. Правовий режим

криптовалюти. Проблеми правового регулювання.

Тема 10. Авторське право в сфері ІТ

Загальна характеристика використання об'єктів авторського права в ІТ. Особливості використання об’єктів авторського і суміжних прав у цифровому середовищі (види об'єктів, способи їх використання). Вільні публічні ліцензії. Ліцензії creative commons: поняття, види, правова природа. Технічні засоби захисту авторських і суміжних прав. Види порушень та способи захисту авторських прав в мережі Інтернет. Особливості захисту авторських прав, що порушені в мережі Інтернет (судовий і позасудовий порядок захисту).

Тема 11. Комп’ютерна програма, як об’єкт правової охорони

Поняття комп’ютерної програми як об’єкта правової охорони, її ознаки. Правова природа. Суб’єкти права інтелектуальної власності на комп’ютерну програму. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності на комп’ютерну програму. Правовий режим комп’ютерної програми, створеної відповідно до трудового договору та на замовлення. Публічні ліцензії: General Public License, Ліцензія MIT. Компіляція (база) даних як об’єкт правової охорони.

Тема 12. Інтернет-реклама

Поняття реклами, її принципи. Правове регулювання. Заборони та обмеження в рекламі. Види реклами. Особливості рекламної діяльності в Інтернеті. Види реклами в Інтернеті. Медійна реклама. Банерна реклама. Контекстна реклама. Геоконтекстна реклама. Просування в соціальних мережах. Вірусна реклама. Інші види реклами.

Тема 13. Охорона прав на комерційні позначення та об’єкти патентного права в мережі Інтернет

Загальна характеристика комерційних позначень та об’єктів патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. Використання комерційних позначень у змісті веб-сайту. Використання комерційних позначень у доменних іменах Використання комерційних позначень у ключових словах, у так званій «адмінці» веб-сайту. Використання комерційних позначень у сервісі Google Adwords як ключові слова або слова з опису товару або послуги; Використання комерційних позначень у товарах, які розміщуються на веб-сайті. Використання об’єктів патентного права у цифровому середовищі.

Тема 14. Доменні спори

Доменні спори: поняття, ознаки, умови виникнення. Види доменних спорів. Порядок вирішення доменних спорів: судовий, позасудовий. Єдина політика вирішення спорів про доменні імена. Порядок вирішення спорів у домені .UA. Особливості судового розгляду доменних спорів. Способи захисту прав на домен: загальні і спеціальні.

Тема 15. Публічні закупівлі в системі Prozorro

Поняття публічних закупівель. Правове регулювання публічних закупівель. Електронна платформа Prozorro.

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

9. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

10. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Нормативно-правове забезпечення кібербезпеки : метод. вказівки до семінарських занять та виконання самостійних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Кібербезпека» галузі знань F Інформаційні технології спеціальності F5 Кібербезпека та захист інформації денної та заоч. форм навч. / уклад. С. Г. Зицик. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 38 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/952

Праці інших авторів:

2. Інформаційне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. С. Уткіна. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 221 с.

3. Кормич Б.А., Міщенко І.В. Інформаційне право України: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Національний університет «Одеська юридична академія» 2021. – 45 с. 19.

4. Мічурін Є. О. М57. Приватне ІТ-право : навч. посіб. / Є. О. Мічурін. – Харків : Право,. 2021. – 176 с. 20.

5. Карпенко М. Ю. Системи електронного документообігу : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 122 – Комп’ютерні науки / М. Ю. Карпенко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 68 с.

6. Цифрова валюта у світі та в Україні: правове регулювання, судова практика, цифрові валюти, е-гривня, віртуальні активи криптовалюти. Київ : «Центр учбової літератури», 2022. 298 с.

7. Бачинський Т. Основи ІТ-права. Посібник. Київ. Юрінком Інтер, 2023. 244 с.

8. Краус К.М., Краус Н.М. Манжула О.В. Електронна комерція та інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ. Аграр Медіа Груп. 2021. 454 с.

9. Головкін Б. М., Денькович О. І., Луцик В. В., Цехан Д. М. Кіберзлочинність та електронні докази: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 298 с.

10. Дараган В. В., Бойко О. П., Бублик Н. С. та ін. Судові та правоохоронні органи України:

11. Рейнська В. Б., Романів О. Я. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Інформатика з основами геоінформатики» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 «Географія» денної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2021. 63 с.

12. Риндюк Д.В., Пешко В.А. Інформаційні технології: конспект лекцій. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 180 с.

13. Інформаційне право України: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

14. Кулешник Я. Ф., Магеровська Т. В., Зачек О. І. Застосування хмарних технологій в інформаційному забезпеченні діяльності Національної поліції: методичні вказівки. Львів: ЛьвДУВС, 2021.- 64 с.

15. Уткіна М. С. Інформаційне право (у схемах і таблицях): навчальний посібник. – Суми: Сумський державний університет, 2022. 221 с.

16. Брижко В. М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. НДІІП НАПрН України. Харків: Право, 2021. 288 с.

17. Форос Г.В. Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» у галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право». Одеса: ОДУВС, 2023. 44 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

18. Зицик С. Г., Аніщук В. В. ІТ-право в Україні: історико-правовий аналіз розвитку. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія : Право. 2025. Вип. 87, ч. 2. С. 262-266. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/819

19. Вісин В. В., Зицик С. Г. Електронний документообіг в органах публічної влади. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2023. Вип. 39. С. 33–38. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3837

20. Зицик С. Г. Електронне судочинство. Цифрова трансформація: виклики та стратегії : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 25 лют. 2025 р. Луцьк. 2025. С. 36-39. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/814

Праці інших авторів:

21. Про державну підтримку кінематографії в Україні: Закон України від 23.03.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-19#Text.

22. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text.

23. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text.

24. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text.

25. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text.

26. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 31.05.2005 р. № 2594-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2594-15#Text.

27. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. 3855-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text.

28. Про електронні комунікації: Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text.

29. Про обов’язковий примірник документів від 09.04.1999 р. № 595-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-14#Text.

30. Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, ІТ та Інтернет права: матеріали Шостої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 29 вересня 2022 р.). – Львів: Юрид. ф–т Львів. нац. ун–ту ім. І. Франка, 2022. – 310 с.

31. Андрощук Г.О. Система забезпечення цифрових доказів існування інтелектуальних активів: WIPO PROOF// Питання інтелектуальної власності : зб. наук. праць / за ред. к.е.н. Г.О. Андрощука; НДІ ІВ НАПрН України. Випуск 18. К. : Інтерсервіс, 2021. - С.25-33.

32. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астрая», 2021. 86 с.

33. Ященко В.А. Предмет і метод інформаційного права в сучасних дискусіях. Інформація і право. № 4(43)/2022. 2022. С. 50-58.

34. Григоренко О. О., Архіпов, В. І. Особливості застосування інформаційних технологій у діяльності правоохоронних органів. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. № 2(38). 2026. С. 31-37.

35. Веклюк О.В. Цифрова трансформація та електронні інформаційні системи в офіційній

діяльності Національної поліції України. Juris Europensis Scientia. 2026. Випуск 3. С. 127-133.

36. Король С.С. Електронні докази: критерії їх оцінки. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 4. С. 158-160.

37. Рудь О.С., Ніколюк П. К. Комп'ютерні віруси та захист від них. Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 18 листопада 2022 р.). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2022. С. 185-188.

38. Кравченко В. Г. Міжнародно-правові та організаційні механізми протидії дезінформації: порівняльний аналіз практик України та ЄС. Київський часопис права. №2. 2025. С. 243-252.

39. Юлія Ейсмонт. Бібліотеки у процесах дистанційної наукової комунікації: досвід НБУВ. Вісник Книжкової палати. № 9. 2022. С. 13-17.

40. Токарчук Л. М. Проблематика та особливості використання відеоконференцзв'язку в цивільному судочинстві України. Правова держава. №48. 2022. С. 56-65.

41. Ніколенко Л. М. Електронне правосуддя як спосіб підвищення ефективності судового розгляду. Серія ПРАВО. Випуск 71. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2022. С. 338-341.

42. Legal aspects of responsibility for publishing or re-publishing misleading information on social media sites / Nature (Humanities and Social Sciences Communications). January 2025. Vol. 12, Article № 41.

43. Борівська В, Міхайліна Т. Правовий режим вебсайту та його складників як об'єктів інтелектуальної власності. Цивільне право і процес. 4/2021. С. 5-9.

44. Cyber Crimes and the Legal Implications on the Social Networking Websites / ResearchGate. Journal of Legal Research. August 2026. Vol. 17, № 2. P. 112-125.

45. Шепітько В. Ю. Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці й судовій експертизі: монографія. НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків: Право, 2024. 208 с.

ІІІ. Інформаційні ресурси

46. https://www.president.gov.ua/ – офіційний сайт Президента України

47. https://www.kmu.gov.ua – Урядовий портал

48. https://rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України

49. https://thedigital.gov.ua/ - офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації.